

## 12.1- Sigorta Poliçesi

# Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

**Sigorta poliçesi, sigorta şirketi ile sigortalı arasında, yasal olarak karşılanması gereken talepleri belirleyen bir sözleşmedir** (genellikle standart bir biçim sözleşmesidir). Sigorta primi olarak bilinen ilk ödemeye karşılık, poliçe dili kapsamındaki tehlikelerden kaynaklanan zararları ödemeyi taahhüt eder. Yani sigorta şirketi, sigorta yaptıran kişinin karşı karşıya kalabileceği riskleri satın alır.

## Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta sözleşmeleri belirli ihtiyaçları karşılamak üzere tasarlanmıştır ve bu nedenle diğer birçok sözleşmede bulunmayan bazı özelliklere sahiptir. **Sigorta poliçesinde, sigorta talebinde bulunanın sigorta şirketine doğru bilgi verme zorunluluğu vardır.** Bunun içinde sigorta sözleşmesine başvurulur. Bu durum sonuç olarak karşılıklı güven gerektiren bir husustur. **İki tarafında istekleri üzerinde anlaşmaya varılan ve bir sigorta sözleşmesine dökülen istekler, sigorta poliçesi adı verilen bir senede entegre edilir.**

# Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi genel olarak entegre bir sözleşmedir, yani sigortalı ve sigortacı arasındaki sözleşmeyle ilgili tüm formları içerir. Bazı durumlarda, nihai sözleşmeden sonra gönderilen mektuplar gibi ek yazılarla belirtilen istekler de sigortalanabilir.

Sigorta şirketi, düzenlenen ve şirket yetkilileri tarafından imzalanan poliçeyi, sigorta sözleşmesinin yapıldığı tarih baz alınarak 24 saat içinde, mazeretli durumlar için ise 15 gün içinde sigorta yaptırana verme zorunluluğundadır. Bu süre zarfları içerisinde sigorta şirketi poliçeyi teslim etmemiş ise, poliçenin geç verilmesi yüzünden doğan tüm hasarları karşılamak zorundadır.

# Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesi, sigorta yaptıran kişi ve sigorta yaptırdığı şirket arasında imzalanan anlaşmanın **yazılı bir belgesidir**. Bu sigorta poliçesinde hem sigorta edenin hem de sigorta edilenin sahip olduğu haklar ve üstlendiği sorumluluklar yer almaktadır.

**Sigorta poliçesi, sigorta şirketi ile sigorta yaptıran kişi arasında bir anlaşma yapıldığının kanıtıdır ve bu anlaşmanın neler üzerine yapıldığının yazılı bir beyanıdır.** Sigorta poliçeleri, **Türk Ticaret Kanununun** belirttiği detaylar çerçevesinde düzenlenir.

## Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Buna göre bir sigorta poliçesinde hem sigorta şirketinin hem de sigorta yaptıran kişinin hakları ve sorumlulukları belirtilmelidir. Yapılan sigortanın hangi şartlara bağlı olarak yapıldığı ve sigortalanması özel olarak istenen durumlar sigorta poliçesinde yer almalıdır. Ayrıca yapılan sigorta poliçesinin kolay ve anlaşılır bir dilde yazılmış olması gerekmektedir.

# Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Türk Ticaret Kanunun ilgili maddesine göre **bir sigorta poliçesinin taşınması gereken özellikler ve içermesi gereken unsurlar** şu şekildedir:

- Poliçenin düzenlendiği tarih
- Poliçenin başlangıç ve bitiş tarihleri
- Sigorta şirketi ve sigortalının veya sigorta ettirenin isim ve adresi
- Prim tutarı ve primin ödenme koşulları
- Eğer varsa sigorta işleminden çıkarı olan kişinin isim ve adresi
- Sigorta bedeli
- Sigortalama işleminin konusu
- Hazırlanan poliçe ile hangi güvencelerin verildiği

# Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta poliçesindeki bu bilgiler, sigorta şirketi tarafından hazırlanır, imzalanır ve sigorta yaptıran kişiye elden verilir. **Sigorta poliçesinin ekinde kesinlikle belirtilmesi gereken iki husus vardır.** Bunlar, **sigortanın genel şartları** ve sigortalanan kişinin istediği **özel koşullardır.** Sigorta poliçesinde belirtilen genel şartlar, yapılan sigorta hakkında ayrıntılı bilgi verir. Poliçenin bu kısmında nelerin sigortalandığı, nelerin sigortalanmadığı, sigorta şartları dışında kalan durumlar, sigortalanan kişinin hakları ve yükümlülükleri, sigorta şirketinin hakları ve yükümlülükleri bulunur. Ayrıca güvence altına alınan şeylerin hasar görmesi durumunda hangi işlemlerin yapılacağı da burada yazmaktadır.

# Sigorta Poliçesi Nedir? Ne İşe Yarar?

Sigorta yaptıran kişilerin yararlarını gözetmek amacı ile belirlenen sigorta genel koşulları devletin bilgisi ve koruması dâhilindedir. Poliçede belirtilen sigorta koşullarının iki taraf içinde devreye girmesi ancak **Hazine Müsteşarlığının onayı sonrasında** gerçekleşebilir.

Kasko Sigortası, Zorunlu Trafik Sigortası, DASK ya da Seyahat Sağlık Sigortası gibi sigorta işlemleri için sigorta şirketleri veya yetkilendirilmiş acenteler tarafından hazırlanan ve imzalanan bu belgelere **Sigorta Poliçesi** denir.

Sigorta sözleşmesinin sigorta mevzuatında **geçerli olan adı** aşağıdakilerden hangisidir?

**A. Sigorta poliçesi**

B. Satış sözleşmesi

C. Pazarlama sözleşmesi

D. Garanti sözleşmesi

**DOĞRU  
CEVAP A**

Belirli bir prim karşılığında gerçekleşmesi olası bir riske karşı sigorta sözleşmesi şartları çerçevesinde güvence veren, tazminat ödemesi taahhüdünde bulunan **şirketlere** ne denilmektedir?

- A. Sigorta
- B. Sigortacı**
- C. Sigortalı
- D. Sigortalanabilir çıkar/menfaat

**DOĞRU**  
**CEVAP B**

## **12.2- Sigorta İle İlgili Bazı Tanımlar**

# YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

## SİGORTA İLE İLGİLİ BAZI TANIMLAR

**SİGORTA:** Önceden ödenen prim karşılığında, bir kimsenin ya da bir şeyin herhangi bir yönden ilerde karşılaşılabileceği ani ve beklenmedik zararı gidermek için, bu işle uğraşan bir kuruluşla yapılan bağlantı sözleşmesidir. İlgili kuruluş Hazine Müsteşarlığıdır.

**SİGORTA POLİÇESİ:** Sigortanın hangi şartlarda yapıldığını gösteren belgedir.

# YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

**Prim:** herhangi bir riske ilişkin olarak sigortacının vermiş olduğu teminata karşılık ödenen ücrettir.

**Sigorta başlangıcı ve bitişi:** sigorta poliçesinde belirtilen sigorta başlangıç ve bitiş tarihleridir. Türkiye saati ile öğlen saat 12:00'da başlar ve öğlen saat 12:00'da biter.

**Sigorta bedeli:** hasar durumunda sigorta şirketinin ödemek zorunda olduğu maksimum tutardır. Sigortalanan bir malın (eşya, bina, makine, emtia, elektronik cihaz, teçhizat vb.) Zarara uğraması veya çalınması gibi durumlarda, sigorta yaptıran kişiye sigorta bedeli tazmin edilir.

# YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

**Sigorta değeri:** Sigortalanan malın piyasadaki gerçek değeridir. Sigorta bedeli hesaplaması yapılırken sigorta değeri de göz önünde bulundurulur.

**Eksik Sigorta:** Poliçede gösterilen sigorta bedelinin hasar anındaki sigorta değerinden daha düşük olması durumuna “**eksik sigorta**” adı verilir.

**Aşkın Sigorta:** Sigortalanan varlığın sigorta bedeli, sigorta değerinden fazla olursa aradaki oluşan fark, “**aşkın sigorta**” olarak adlandırılır.

# YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

**Klozlar:** Sigortanın genel ve özel şartlarıdır.

**Temditname (Tecditname):** Sigorta sözleşmesi süresinin sona ermesinden sonra, sözleşmenin otomatik olarak sigortacı tarafından yenilenmesine ve esas sözleşmedeki hükümleri içeren yeni bir poliçe düzenlenmesine uzatma (temdit) ya da yenileme (tecdit) işlemi denir.

**Zeyilname:** Sigorta poliçesinin bitiş tarihinden önce poliçede yapılan her türlü değişiklik için düzenlenen ve poliçeye eklenen belgelerdir.

# YASAL SORUMLULUKLAR VE SİGORTA

**TAZMİNAT:** Kaza gerçekleşip hasar oluştuğunda hasarın telafisine yönelik ödemelerdir.

İki türdür:

**1. Maktu Tazminatlar:** Sigorta poliçesinde belirtilen risk (kaza) gerçekleştiğinde ödenen, poliçede belirtilen sabit tazminattır. Örnek: Vefat Sigortaları, Ferdi Kaza Sigortaları.

**2. Hasar Tazminatları:** Risk (kaza) gerçekleştiğinde oluşan hasarı onarmak için ödenen tazminatlardır.

Düzenlenen poliçeye, geçerlilik süresi içerisinde **yeni bir şart eklenmesi** durumunda hangi belge düzenlenir?

- A. Tecditname
- B. Yeni poliçe
- C. Aşkın poliçe
- D. Zeyilname**

**DOĞRU  
CEVAP D**

Herhangi bir riske ilişkin olarak sigortacının vermiş olduğu **teminata karşılık ödenen ücrete** ne ad verilir?

A. Teminat

**B. Prim**

C. Hasar

D. Srprim

**DOĞRU  
CEVAP B**

## **12.3- Sigortanın Temel Prensipleri**

# SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- Mutlak İyi Niyet Prensibi
- Sigortalananabilir Menfaat İlişkisi Prensibi
- Rizikonun Varlığı Prensibi
- Yakın Sebep Prensibi
- Tazminat Prensibi
- Rücu Prensibi (Halefiyet Prensibi)
- Hasara Katılım Prensibi

# SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Mutlak İyi Niyet Prensibi**

Sigortalı ile sigorta şirketinin arasındaki ilişki “sigorta sözleşmesi” ile başlamaktadır. Mutlak iyi niyet prensibine göre;  **tarafların her birinin diğerine sözleşmeyi kabul edip-etmemesinde etkili olabilecek bütün bilgileri, talep edilmemiş olsa bile vermesini, tarafların hile yapmaktan kaçınmalarını gerektirmektedir.** Sigorta sözleşmeleri güven üzerine kurulmuştur. İki tarafında sorumluluk çerçevesinde bu güveni sarsmaması gerekmektedir.

# SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Sigortalananabilir Menfaat İlişkisi Prensibi**

Sigorta konusu, sigortalı şey ya da olası sorumluluktur. Bu yangın sigortalarında bina ve muhteviyatı, nakliyat sigortalarında gemi ve yük, sorumluluk sigortalarında bir kimsenin yasal sorumluluğu, hayat sigortalarında yaşam olabilmektedir. Buna karşılık sigorta sözleşmesinin konusu ise; yukarda sayılan bina, gemi, sorumluluk vb. değil, poliçe sahibinin bunlar üzerindeki para ile ölçülebilir menfaatidir.

# SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Rizikonun Varlığı Prensibi**

Riziko; gerçekleşmesi kesin olmayan veya ölüm gibi gerçekleşmesi kesin olmakla beraber ne zaman gerçekleşeceği belli olmayan ve sigortalı ile sigortacının iradesi dışında meydana gelebilecek bir olay şeklinde tanımlanabilir. Sigortanın yapılabilmesi için bir riskin varlığı olması gerekir. Riskin de gerçekleşme ihtimali olabileceği gibi gerçekleşmeme ihtimali de olmalıdır.

# SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Yakın Sebep Prensibi**

Sigorta ettirenin sigorta sözleşmesine dayanarak bir tazminat işleminde bulunabilmesi, hasarın söz konusu poliçe ile sigortalanan rizikolardan birinin gerçekleşmesi ile meydana gelmiş olması şartına bağlıdır. Yakın sebep prensibi **prim hangi teminatın karşılığı olarak alınmış ise tazminatın da o rizikonun gerçekleşmesi halinde ödeneceğini** ifade etmektedir.

# SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Tazminat Prensibi**

Tazminat, rizikonun gerçekleşmesi ve hasarın oluşması nedeniyle doğan zararı gidermek için sigortacı tarafından sigortalıya ödenen miktardır. Sigortalı malın hasardan hemen bir gün önceki değerine getirecek meblağın hesaplanarak ödenmesini gerektirir. Sigorta sözleşmesinin amacı zarar görenin ekonomik durumunu zarardan önceki düzeyine getirmektir.

# SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Rücu Prensibi (Halefiyet Prensibi)**

Mal sigortalarının önemli bir prensibi de sigortacının, tazminat ödendikten sonra sigortalı/sigorta ettiren yerine geçerek meydana gelen zarardan dolayı sebebiyet verene karşı dava açabilmesidir. Rücu prensibi bazı sigorta şirketlerinde “halefiyet prensibi” ismi altında kullanılmaktadır.

# SİGORTANIN TEMEL PRENSİPLERİ

- **Hasara Katılım Prensibi**

**Hasara katılım prensibi, müşterek ve kısmi sigortalarda uygulanmaktadır.** Sigorta konusu teminat aynı değerdeki, aynı tehlikelere karşı, aynı anda sigorta yapılması durumunda devreye girmektedir. Sigortalının zararı için birden fazla sigortacıdan tazminat almasını önleyerek tazminat prensibinin de zedelenmesine engel olmaktadır. Diğer taraftan da hasara katılım, poliçe koşullarına göre hasarı ödemiş olan bir sigortacının, aynı hasardan dolayı herhangi bir şekilde sorumlu olan diğer sigortacıları hasarı paylaşmaya davet etme hakkıdır.

Hasar oluştuğunda **yapılan dmeler** hangi prensip çerçevesinde yer alır?

**A. Tazminat Prensibi**

B. Hasara Katılım Prensibi

C. Sigorta Edilebilir Menfaat Prensibi

D. İyi Niyet Prensibi

**DOğRU  
CEVAP A**

Türk Ticaret Kanunu'na göre “Sigortacı, sigortalının, sorumluluk konusu olayı **kasten gerçekleştirmesinden** doğan zararlardan sorumlu olmaz.”

Yukarıda yer verilen hüküm aşağıdaki **sigorta ilkelerinden hangisinin** bir görünüm biçimidir?

**A. İyi niyet ilkesi**

B. Halefiyet ilkesi

C. Tazminat ilkesi

D. Menfaat ilkesi

**DOĞRU  
CEVAP A**

Hasara uğraması halinde sigortalıyı maddi ve manevi kayba uğratma potansiyeli olan ve **sigorta sözleşmesiyle parasal bir değer olarak tamamlanabilen** sigorta prensibi aşağıdakilerden hangisidir?

**A. Menfaat ilkesi**

B. İyi niyet ilkesi

C. Halefiyet

D. Teminat ilkesi

**DOĞRU  
CEVAP A**

“Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası genel şartlarına göre; **"Sigortacı, ödediği tedavi giderleri tazminatı tutarınca, hukuken sigortalının yerine geçer."**

Bu sigortacılığın **hangi ilkesi** gereğidir?

A. Tazminat Prensibi

**B. Halefiyet Prensibi**

C. Oran İlkesi

D. Sigortalanabilir menfaat prensibi

**DOĞRU**  
**CEVAP B**

## 12.4- Zorunlu Sigortalar

# Zorunlu Sigortalar Nedir?

**Zorunlu sigortalar**, hem sigorta sahibini güvence altına alan ve üçüncü kişileri kaza, doğal afet gibi risklere karşı hem sigortalıyı ve üçüncü kişileri koruyan hem kamu güvenliğini sağlayan sigorta çeşitleridir. **Kamu kurumları tarafından denetlenir ve yaptırılmaması durumunda cezai yaptırımlar uygulanır.**

Ülkemizde hem can ve mal kayıplarının hem de üçüncü kişilerin mağduriyetinin karşılanmasına yönelik olarak hazırlanmış çok sayıda zorunlu sigorta çeşidi vardır.

# Zorunlu Sigortalar Nedir?

Zorunlu sigorta çeşitlerini şu şekilde sıralayabiliriz.

- Zorunlu trafik sigortası
- Yeşil kart sigortası
- Zorunlu deprem sigortası (DASK)
- Seyahat sağlık sigortası
- Karayolları yolcu taşımacılığı mali sorumluluk sigortası
- Karayolu yolcu taşımacılığı zorunlu koltuk ferdi kaza sigortası
- Tehlikeli maddeler ve tehlikeli atık zorunlu mali sorumluluk sigortası

# Zorunlu Sigortalar Nedir?

- Özel güvenlik zorunlu mali sorumluluk sigortası
- Tıbbi kötü uygulamaya ilişkin zorunlu mali sorumluluk sigortası
- Sertifika mali sorumluluk sigortası
- Zorunlu paket tur sigortası
- **Tüp gaz zorunlu sorumluluk sigortası**
- Deniz araçları zorunlu mali sorumluluk sigortası

**Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası**  
4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu hükümleri  
 er evesinde yolcu taşımacılığı yapan şehirlerarası  
taşımacılar için yapılması zorunludur.

**Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası**  
teminat limitleri Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu  
**Bakanlık tarafından saptanır** ve Resmi Gazetede yayımlanarak  
yürürlüğe girer. İl sınırları içinde yapılan yolcu taşımaları, 100  
km' ye kadar olan şehirlerarası yolcu taşımaları ve belediye  
sınırları ile mücavir alanı içindeki şehir içi taşımalar bu **kapsam**  
**dışında** tutulmuştur.

# Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası

Ancak il ve ile trafik komisyonları ile işbirliği yapılmak suretiyle valiliklerce veya ilgili belediyelerce farklı düzenleme yapılabilir. Taşımacılık belgesi bulunan araçların bu poliçeyi yaptırmaları Ulaştırma Bakanlığı tarafından zorunlu tutulmuştur. Bu tür araçlar için tanzim edilecek polielerdeki teminat limitleri her sene bakanlıkça belirlenmektedir.

# Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası

## Teminatları nelerdir ?

Bu sigorta ile sigortacı motorlu taşıtta seyahat eden yolcuların, duraklamalarda dahil olmak üzere, kalkış noktasından varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza sonucu bedeni zarara uğraması halinde sigortalının 10.07.2003 tarih ve 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu'ndan doğan sorumluluğunu, poliçede yazılı sigorta tutarlarına kadar temin eder.

Hazine Müsteşarlığı 10 Temmuz 2018 tarihinde yayınlanan 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile tüm görev ve yetkileriyle Maliye Bakanlığı ile birleşip **Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı** adını almıştır.

# Tehlikeli Maddeler ve Atık Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası

**Tehlikeli Maddeler ve Atık Mali Sorumluluk Sigortası;** yanıcı, patlayıcı ve parlayıcı maddelerin **üretimi, depolanması, nakledilmesi, satışı ve kullanımı aşamasında** üçüncü kişilerin uğrayacağı maddi-bedeni zararları karşılayan zorunlu bir sigorta türüdür.

Kusur şartı aranmaksızın Tehlikeli Maddeler ve Atık Mali Sorumluluk Sigortası genel şartları doğrultusunda üçüncü kişilerin sorumlulukları poliçede yazılı limitler doğrultusunda karşılanır. Bu sigorta ile vefat (şahıs başına, kaza başına), sürekli sakatlık (şahıs başına, kaza başına), tedavi masrafları (şahıs başına, kaza başına) ve maddi zararlar (kaza başına) güvence altına alınır.

Aşağıdakilerden hangisi, **zorunlu sigorta** çeşitlerinden biri **değildir**?

A. Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

**B. Hayat Sigortası**

C. Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası

D. Tüpgaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası

**YANLIŞ  
CEVAP B**

Aşağıdakilerden hangisi, **zorunlu sigorta** çeşitlerinden biri **değildir**?

**A. Nakliyat Emtia sigortası**

B. Koltuk Ferdi Kaza Sigortası

C. Tehlikeli Maddeler Sorumluluk Sigortası

D. Tüpgaz Zorunlu Sorumluluk Sigortası

**YANLIŞ  
CEVAP A**

# **12.5- Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası Genel Şartları**

# Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

## Trafik Sigortası

Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası ya da kısaca trafik sigortası, otomobil, kamyon, motosiklet ve diğer kara yolu taşıtları için sigortadır. Trafik sigortasının amacı herhangi bir kaza durumunda **"karşı tarafın"** malına veya canına verilen hasarı -kabahat oranına bağlı olarak- kısmen veya tamamen karşılar. Araç sigortasının özel şartları her bölgede yasal düzenlemeler ile değişebilmektedir.

# Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

Trafik Sigortası, Türkiye'deki en yaygın sigorta türlerinden biridir. 2918 Sayılı Karayolları Kanunu gereğince **kara yoluna çıkan tüm motorlu araçlar tarafından yaptırılması zorunludur.** Polis kontrollerinde araçlarda bulunması beklenen belgelerden biri, trafik sigortası poliçesidir.

Trafik Sigortası bir **sorumluluk sigortasıdır** ve kara yolunda seyreden araçların üçüncü şahıslara vereceği maddi ve bedeni zararları karşılar. Aracı işleten kişinin kendi aracına veya kendi kendisine vereceği zararları karşılamaz, **Kasko sigortasının yerine geçmez.** Trafik sigortası, **manevi tazminat taleplerini de karşılamaz**

# Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

## Kasko Sigortası

**Kara taşıtları sigortası** ya da kısaca **kasko**; bir aracın kaza geçirmesi, yanması, çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi sonucu oluşabilecek zararları güvence altına alan bir sigorta sözleşmesidir. Trafik sigortasından farklı olarak, **poliçe sahibinin kendi aracının hasarını da kısmen veya tamamen karşılar. Trafik sigortasının aksine, zorunlu değildir.**

# Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası

**Trafik Sigortası ve Kasko Sigortası arasındaki en temel fark;** birinin zorunlu, diğerrinin ise isteğe bağılı olmasıdır.

Zorunlu **Trafik Sigortası** herhangi bir kaza halinde karşı tarafta oluşabilecek zararları kapsarken **kasko**, kendi aracınızla ilgili hasarları karşılar.

Trafik sigortası ile kasko sigortası arasındaki **farkları gösteren** aşağıdaki bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

A. Kasko sigortası isteğe bağlıdır, trafik sigortası zorunludur

B. Trafik sigortası sorumluluk sigortasıdır, kasko sigortası mal sigortasıdır

**C. Kasko sigortası zorunlu sigortadır, trafik sigortası isteğe bağlıdır**

D. Trafik sigortası sigortalının üçüncü şahıslara verdiği zararı, kasko sigortası ise sigortalının zararını karşılar

**YANLIŞ  
CEVAP C**

# Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası

## Genel Şartları

**Sigortacı;** hak sahibinin, kaza veya zararın tespit edilebilmesi için gerekli tüm belgeleri sigortacının merkez veya şubelerinden **birine ilettiği tarihten itibaren sekiz işgünü içinde tazminatı hak sahibine öder.** Sigortacının kendisine iletilen belgelere haklı olarak itiraz etmesi veya kendisinin hak sahibinden ya da başka bir kurumdan haklı olarak yeni bir belge talep etmesi halinde söz konusu süre yeni talep edilen belgenin sigortacının merkez veya şubelerinden birine iletilmesinden sonra başlar. Sigortacı hak sahibinden münhasıran hak sahibinin tazminat hakkını etkileyen bilgi ve belgeleri talep edebilir.

Sigortacılar, hak sahibinin kaza veya zarara ilişkin belgeleri sigortacıya ilettiği tarihten itibaren **tazminatı** **en geç kaç iş günü içerisinde** ödemek zorundadır?

- A. 5 iş günü
- B. 8 iş günü**
- C. 10 iş günü
- D. 15 iş günü

**DOĞRU**  
**CEVAP B**

# Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

Bu sigorta ile sigortacı, sigortalının poliçede belirtilen ve karayolunda kullanma izni olan motorlu ve motorsuz kara araçlarından doğan menfaatin aşağıda belirtilen risklerin gerçekleşmesi sonucunda doğrudan uğrayacağı maddi zararları teminat altına alır.

- Aracın karayolunda veya demiryolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz araçlarla çarpışması,

# Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

- Gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar,
- Üçüncü kişilerin kötü niyet veya muziplikle yaptıkları hareketler, ile fiil ehliyetine sahip olmayan kişilerin yol açacağı zararlar,
- Aracın yanması,
- Aracın veya araç parçalarının çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi

# Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

## Tazminatın Ödenmesi

Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar 30 gün içinde sonuç vermediği takdirde sigortalı durumu ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle, sigortacıya bildirir. Araç kayıtlarına çalınma durumunu gösteren şerh ve sair açıklamanın konduğunu ve aracın ilgili mevzuata göre devrine engel teşkil edebilecek kısıtlamaların bulunmadığını gösteren belgeler sigortacıya teslim edilir. Sigortacı bu genel şartlara göre tazminatı öder. İlgililer hakkında cezai soruşturma açılmış ise bu soruşturmanın tamamlanmasına kadar sigortacı tazminat ödemesini bekletebilir

# Kara Araçları Kasko Sigortası Genel Şartları

**Çalınmış olan aracın bulunması, sigorta tazminatının ödenmesinden önce olmuş ise sigortalı, aracı geri almak zorundadır.**

Sigortacı tarafından değeri ödenen araç, **ödemeden sonra bulunursa**, sigorta ettiren ve/veya sigortalı keyfiyeti derhal sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu durumda anlaşma hükümlerine göre **sigortalı tazminatı iade eder veya aracın mülkiyetini sigortacıya devreder.**

Araçta çalınma dolayısıyla bir zarar meydana gelmiş ise sigortacı zararı öder.

Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar kaç gün içinde **sonuç vermediği takdirde** sigortalı, ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle durumu sigortacıya bildirir ve aracın **çalınma günündeki değeri ödenir?**

- A. 7 gün
- B. 14 gün
- C. 15 gün
- D. 30 gün**

**DOĞRU  
CEVAP D**

# Trafik Sigortası Kapsamı Dışında Kalan Hasarlar Nelerdir?

- **Aracın seyir halinde olmadığı durumlar**
- Kazaya karışan araca bağlı olarak gelir veya kar kaybı, iş durması ve kira mahrumiyeti nedenli zararlar
- Kaza sırasında römorklarda taşınan malların zararları
- **Manevi tazminat talepleri**
- **Sigortalı olan aracın sahibinin kazaya neden olduğu ve kusurlu olduğu durumlar**
- Terör eylemleri amacıyla kullanılan araçların hasarları
- **Hız yarışları veya yarış güzergahında antrenman yapan araçların karıştığı kazalar**

Trafik sigortası, hangi hâllerde **teminat dışında** kalır?

- A. Şehir içi yollarda meydana gelen kazalarda
- B. Şehir dışı yollarda meydana gelen kazalarda
- C. Oto yarışlarında veya gösterilerde meydana gelen kazalarda**
- D. Otoyollarda meydana gelen kazalarda

**DOĞRU**  
**CEVAP C**

## **12.6- Ziya ve Hasar Kavramalrı**

## Ziya ve Hasar

**Zayi kelime olarak** Kaybolma, yitme, Kayıp yok olmuş, elden çıkmış, mahvolmuş, işe yaramayan, yararsız, boş anlamına gelmektedir.

**Eşya Taşıma Sözleşmelerinde Yükte Meydana Gelen Zarardan Doğan Sorumluluk:**

**Ziya ve Hasar**

Ziya, bir maldan ekonomik olarak yararlanma imkanının ortadan kalkması durumunu ifade etmektedir. Hasar ise bir malın ekonomik kıymetini azaltan ancak ortadan kaldırmayan zararların tümüdür.

Buna ek olarak bir eşyanın, artık ekonomik olarak fayda getirmeyecek kadar geç teslim edilmesi hali de ziya olarak tanımlanabilmektedir.

## Ziya ve Hasar

"Eşya, taşıma süresini izleyen yirmi gün içinde teslim edilmezse, hak sahibi ona zayi olmuş gözüyle bakabilir." hükmüyle tanımlanan ziya karinesiyle belirtmektedir.

Ziya karinesinin süre bakımından şartı eşyanın tesliminin tahammül edilmesi beklenemeyecek kadar gecikmiş olmasıdır. Buna göre bu mahiyette bir gecikmenin ziya niteliğini teşkil edebilmesi için cismen yok olmanın sonuçlarını doğurması gerekmektedir.

## Ziya ve Hasar

TTK'nın 874. Maddesi hükmünde bu süre yurtiçi taşımalarda yirmi gün ve sınır ötesi taşımalarda ise otuz gün olarak belirlenmiştir.

Ancak Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi (CMR) bu konuda farklı bir süre öngörmektedir. CMR'ye tabi taşımalarda taşıma süresi sözleşmede kararlaştırılmış ise bu sürenin bitiminden itibaren 30 gün geçtikten sonra malın zayi olduğu kabul edilir. Taşıma süresi sözleşmeyle belirtilmemişse, yükün taşıyıcıya tesliminden itibaren 60 günün geçmesiyle ziya karinesi kullanılabilir hale gelmektedir

# Ziya ve Hasar

## Hasar Kavramı

**Bir malın ekonomik kıymetini azaltan zararlar, hasar kavramı ile açıklanmaktadır.**

Malın hasara uğraması halinde gönderilen veya gönderen, malı hasarlı haliyle almak durumundadır.

Durum her ne kadar böyle olsa da malın uğradığı zarar ondan elde edilmesi beklenen ekonomik yararı tamamen kaldıracak nitelikteyse artık hasardan değil ziya halinden bahsedilmesi gerekmektedir.

## Ziya ve Hasar

### Zararın Miktarının Belirlenmesi

Taraflar arasında "Teslimde Özel Menfaat Şartı" (Special Interest In Delivery) kararlaştırılmamış ise, zarar, yükü teşkil eden eşyanın yüklenmek üzere teslim olunduğu yer ve zamanda ki ekonomik değerinin esas alınmasıyla ve zararın türüne göre tespit edilmektedir.

**Zayi** kelimesinin tanımı, aşağıdaki seçeneklerden hangisidir?

**A. Malın yanması, kaybolması, çalınması, yetkili makamlarca mala el konulması, malın yanlışlıkla alıcıdan başkasına teslim edilmesi halleridir**

B. Nakliyecinin taşıdığı malın değerinin azalmasına neden olan her türlü maddi kötüleşmesidir

C. Malın geç teslim edilmesidir

D. Yükümlülüklerin ihlalidir

**DOĞRU  
CEVAP A**

## 12.7- Rücu ve Zaman Aşımı

# Rücu ve Zaman Aşımı

## 6098 Sayılı TÜRK BORÇLAR KANUNU

### C. Zamanaşımı

#### I. Kural

**MADDE 72-** Tazminat istemi, zarar görenin zararı ve tazminat yükümlüsünü öğrendiğı tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde fiilin işlendiğı tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Ancak, tazminat ceza kanunlarının daha uzun bir zamanaşımı öngördüğü cezayı gerektiren bir fiilden doğmuşsa, bu zamanaşımı uygulanır. Haksız fiil dolayısıyla zarar gören bakımından bir borç doğmuşsa zarar gören, haksız fiilden doğan tazminat istemi zamanaşımına uğramış olsa bile, her zaman bu borcu ifadan kaçınabilir.

# Rücu ve Zaman Aşımı

## II. Rücu isteminde

**MADDE 73-** Rücu istemi, tazminatın tamamının ödendiği ve birlikte sorumlu kişinin öğrenildiği tarihten başlayarak iki yılın ve her hâlde tazminatın tamamının ödendiği tarihten başlayarak on yılın geçmesiyle zamanaşımına uğrar. Tazminatın ödenmesi kendisinden istenilen kişi, durumu birlikte sorumlu olduğu kişilere bildirmek zorundadır. Aksi takdirde zamanaşımı, bu bildirimin dürüstlük kurallarına göre yapılabileceği tarihte işlemeye başlar.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartlarına göre; motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı **rücu hakları**, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi **öğrendikleri günden** başlayarak ne kadar sürede **zamanaşımına** uğrar?

- A. 10 yıl
- B. 5 yıl
- C. 2 yıl**
- D. 1 yıl

**DOĞRU**  
**CEVAP C**

## **12.8- Emtia Sigortaları Yeşil Kart ve CMR Sigortası**

## Emtia Nakliyat Sigortası Nedir?

**Nakliyat Sigortası;** kara, deniz, hava ve demir yoluyla bir yerden diğer bir yere taşınmakta olan her türlü yükün, taşınmaları sırasında karşılaşılabilecekleri tehlikelerden kaynaklanan hasarlara karşı, Genel ve Özel Şartlar ile belirlenmiş sınırlar çerçevesinde teminat sağlamaktadır.

### **Taşıyıcı Sorumluluk Sigortaları**

Yurtiçi karayolu taşımaları sırasında, taşınan malın taşıma esnasında başına gelebilecek zarar ve ziyan sebebi ile, taşıyıcının hukuki sorumluluklarını teminat altına alan sigorta ürünleri bu başlık altında sağlanabilmektedir.

# Emtia Nakliyat Sigortası Nedir?

## Nakliyat Sigortasının Teminatı Dışında Kalan Durumlar

Emtia nakliyat sigortasında, sigortalının kasti hareketlerinden meydana gelen zararlar, olağan akma, fire, aşınma veya yıpranmadan kaynaklanan hasarlar, malların kendi kusuru veya ambalaj yetersizliğinden kaynaklanan hasarlar karşılanmamaktadır.

Savaş, grev, kargaşalık ve halk hareketleri gibi rizikolar ayrıca sigorta edilebilmektedir.

Emtia nakliyat sigortasında sigortalı, tedbirli davranmak ve naklettirdiği malların korunması için kendine düşen önlemleri almakla yükümlüdür. Ayrıca, taşınacak mallarla ilgili olarak sigortacıya verilecek bilgilerin taşıma belgelerindeki bilgilerden farklı olmaması gerekir.

Aşağıda verilen seçeneklerden hangisi **emtia nakliyat sigortasının** teminatı kapsamı **dışında** kalır?

- A. Yetersiz ve uygunsuz ambalaj**
- B. Yangın, infilak
- C. Geminin batması
- D. Nakil aracının devrilmesi

**DOĞRU  
CEVAP A**

## Yeşil Kart Sigortası Nedir?

**Trafik Sigortası** Karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası ya da kısaca trafik sigortası, otomobil, kamyon, motosiklet ve diğer kara yolu taşıtları için sigortadır. Trafik sigortasının amacı herhangi bir kaza durumunda "karşı tarafın" malına veya canına verilen hasarı -kabahat oranına bağlı olarak- kısmen veya tamamen karşılar.

Trafik Sigortası bir sorumluluk sigortasıdır ve kara yolunda seyreden araçların üçüncü şahıslara vereceği maddi ve bedeni zararları karşılar.

# Yeşil Kart Sigortası Nedir?

**Yeşil kart sigortası** Yeşil Kart sistemine üye olan ülkelerde geçerli olan motorlu araç sigortasıdır. Yani bir anlamda trafik sigortasına ek olarak Türkiye dışındaki ülkelerde de karşı tarafın zararlarını ödeyen bir sigorta türüdür.

Karayollarını kullanan motorlu araçların karşı tarafa verdikleri hasarı güvence altına almak için sigorta poliçelerinin uluslararası geçerliliğinin olması gerekir. Yeşil Kart da uluslararası geçerliliği olan bir sigorta sistemidir.

# Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Ülkemizde ilk olarak 1 Ocak 1953 tarihinde başlayan Yeşil Kart Sistemi'nin (**Uluslararası Motorlu Taşıt Sigortası**) amacı, araç kullanıcılarının seyahat ettikleri ülkelerde karşılaştıkları muhtemel zararlara karşı önlem almaktır.

# Yeşil Kart Sigortası Nedir?

Yeşil Kart Uygulamasında trafik kazaları hangi ülkede yaşanırsa yaşansın karşı tarafa verilen zarar karşılanır. Üstelik Yeşil Kart sahibi sürücüler, seyahat edecekleri her ülke için tekrar araç sigortası yaptırmak zorunda değildir.

Yeşil Kart sigortasına sahip araçların karıştıkları kazaların neden olduğu hasarlar, ilgili ülkenin yasaları çerçevesinde ödenir.

Aracı Türkiye'den **yeşil kart sigortası yaptıırp** Danimarka'ya gitmek üzere yola çıkmıştır. İlk molasını Bulgaristan'da verip yola devam etmiştir. Daha sonra akrabalarını ziyaret etmek için gittiği **Almanya'da** kaza yapmıştır. Bu olayda teminat limitleri hangi ülke mevzuatı kapsamında değerlendirilir?

- A. Bulgaristan
- B. Almanya**
- C. Danimarka
- D. Türkiye

**DOĞRU**  
**CEVAP B**

# Nakliyat Sigortası Nedir?

**Nakliyat Sigortası; Ticari değeri olan mal ve kıymetlerin , bir nakil vasıtası aracılığıyla nakledilmesi esnasında, meydana gelebilecek kayıp ve hasarları teminat altına alan bir sigorta türüdür. Teminat, nakledilmek üzere malların nakliyeciyeye teslimi veya araca yüklenmesi ile başlar, nakil sonrası alınan malları teslim alması ile biter. Yurtdışı taşıma sigortası durumunda ise alıcı malları teslim almamış ise havayolu taşımalarında 30 gün; deniz ve karayolu taşımalarında 60 gün gümrük depolarında beklemesi teminat kapsamında olur.**

# Nakliyat Sigortası Nedir?

**Nakliye sigortası 4 türe ayrılır;**

- **Emtia nakliyatı sigortaları**
- Kıymet nakliyatı sigortaları,
- Tekne sigortaları,
- Sorumluluk sigortaları.

# Emtia Sigortası Nedir?

**Emtia Sigortası**, herhangi bir yükün, onu taşımaya uygun karayolu, havayolu, denizyolu ve demiryolu nakil vasıtalarıyla bir yerden bir yere taşınması esnasında uğrayabileceği hasar ve kayıpları poliçede belirlenmiş Nakliyat Sigortası Genel Şartlar ve Özel Şartlar kapsamında güvence altına alan sigorta türüdür.

Emtia sigortalarında 3 ana teminat çeşidi vardır;

- Tam Ziya
- Dar Teminat
- Geniş Teminat

# Sorumluluk Sigortaları

## Taşıyıcı Sorumluluk Sigortaları

Yurtiçi karayolu taşımaları sırasında, taşınan malın taşıma esnasında başına gelebilecek zarar ve ziyan sebebi ile, taşıyıcının hukuki sorumluluklarını teminat altına alan sigorta ürünleri bu başlık altında sağlanabilmektedir.

## Nakliyat Sigortasının Teminatı Dışında Kalan Durumlar

Emtia nakliyat sigortasında, sigortalının kasti hareketlerinden meydana gelen zararlar, olağan akma, fire, aşınma veya yıpranmadan kaynaklanan hasarlar, malların kendi kusuru veya ambalaj yetersizliğinden kaynaklanan hasarlar karşılanmamaktadır.

# Sorumluluk Sigortaları

Savaş, grev, kargaşalık ve halk hareketleri gibi rizikolar ayrıca sigorta edilebilmektedir.

Emtia nakliyat sigortasında sigortalı, tedbirli davranmak ve naklettirdiği malların korunması için kendine düşen önlemleri almakla yükümlüdür. Ayrıca, taşınacak mallarla ilgili olarak sigortacıya verilecek bilgilerin taşıma belgelerindeki bilgilerden farklı olmaması gerekir.

# CMR Sigortaları Nedir?

**CMR Sigortası;** uluslararası karayolu taşımacılığı yapan nakliyat firmalarının, taşımayı taahhüt ettikleri mallara gelebilecek zararlar nedeniyle oluşacak hukuki sorumluluklarını CMR Konvansiyonu hükümleri gereğince poliçede belirlenen şartlar ve limitler dâhilinde teminat altına alan bir **Sorumluluk** sigortasıdır. Bu sigorta, taşıyıcı firmanın **CMR Konvansiyonu** hükümlerine göre kusurlu bulunduğu durumları güvence altına alır.

# CMR Sigortaları Nedir?

**Uluslararası karayolu nakliyecileri**, istihdam ettikleri kişilerin ve taşımanın yapılması için hizmetinden yararlandıkları aracılarn görevlerini yerine getirirken işledikleri kusurlardan sorumludurlar. Taşıyıcının malları taşımak üzere teslim aldığı anda başlayan bu sorumluluk, varış yerinde bulunan alıcıya malların teslim edilmesi ile sona erer.

## CMR Sigortaları Nedir?

CMR Sigortasında, taşıyıcının mal sahibine ve üçüncü şahıslara karşı olan sorumluluğu oldukça geniştir. **Malların teslimi sırasında herhangi bir hasar olmasa dahi teslimden sonra meydana gelecek hasarlardan taşıyıcı sorumlu tutulur.** Bu sigortaya sahip olan **taşıyıcıların sorumluluğu** ise sigortacı firma tarafından üstlenir.

**CMR Sigortası**, sigortalının kendi taşıma senetleri ve araçları ile yaptığı taşımalarla birlikte, kendi hamule senetleri ve başka nakliye firmaları vasıtasıyla ya da bu firmalardan kiraladığı araçlarla yaptıkları taşımaları da teminat kapsamına almaktadır

# CMR Sigortaları Nedir?

## CMR Sigortasında esas alınan unsurlar:

- Taşıma karayolu ile gerçekleştirilmelidir.( araçtan inmediği sürece deniz, tren gibi taşıma araçlarıyla bölünebilir.
- CMR'ye taraf en az bir ülkenin yer aldığı uluslararası bir taşıma olmalıdır.
- Taşınan mal bir eşya olmalıdır. ( canlı hayvan nakli de yapılabilir.)
- Taşıma sözleşmesinden kaynaklanan bir borç-alacak ilişkisi bulunmalıdır.

# CMR Sigortaları Nedir?

**CMR Konvansiyonu aşağıda belirtilen durumlarda uygulanmaz ve sigorta teminatı içermez;**

- Uluslararası posta anlaşmaları gereğince yapılan taşımalarda,
- Cenaze taşımalarında,
- Ev eşyası taşımalarında

CMR konvansiyonunun en önemli özelliği taşımacının ödeyeceği tazminatı limitlemiş olmasıdır. Konvansiyon uyarınca taşımacının ödeyeceği tazminat kilogram başına **8.33 SDR** ile sınırlıdır. Bu özelliğiyle örnek olarak TÜRK TİCÂRET HUKUKUNDAN (TTK) tamamen ayrılır. ( TTK her şartta sınırsız tazminat ödemesini öngörür.)

Aşağıda verilen seçeneklerden hangisinde, **yeşil kart sigortasının** tanımı yapılmıştır?

- A. Kasko sorumluluk sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir
- B. Zorunlu mali sorumluluk (trafik) sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir**
- C. Yangın sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir
- D. Taşıyıcı mali sorumluluk sigortasının yurt dışında geçerli olan şeklidir

**DOĞRU  
CEVAP B**